

Bublina, nebo pevná zed'?

POVINNÝ VÝTISK
Krajská knihovna
Karlovy Vary

Marek Řezanka

Jakou roli Čína v současném světě hraje, a jakou roli bude hrát do budoucna? Je to jenom jedna z rozvojových zemí, jejíž ekonomický rozvoj je přeceňován, a jež stojí před politickým i ekonomickým kolapsem? Nebo se jedná o budoucí supervelmoc, která bude svět ekonomicky ovládat a která výrazně posílí také vojensky a bude tak představovat bezpečnostní hrozbu (Perceptions of Danger: The China Threat Theory, Journal of Contemporary China, Volume 12, Issue 35, 2003)? Je možné v případě Číny hodnotit její politický i ekonomický systém buď jako komunistický, anebo jako kapitalistický? Jsou neliberální omezení trhu v Číně známkou komunismu, nebo jde spíše o určitou podobu kapitalismu, jež není zalo-

žena na soutěži, zato však vyžaduje silný stát? Jaké podmínky vytváří Čína pro nadnárodní korporace a proč tyto firmy ve velkém do Číny přicházejí? Jaká je v Číně praxe a k jakému modelovému systému má blíže? Která kritéria by měla být v posuzování čínského modelu rozhodujícími? Jak Čína ovlivňuje další země a jaký lze u ní predikovat budoucí vývoj (odmítnutí Číny jako bezpečnostní hrozby pro svět), a to nejen ekonomický, ale i sociální a demografický?

To jsou otázky, na něž tento článek hledá aspoň přibližné odpovědi.

Současná čínská zahraniční politika rozhodně není budována na zeleném drnu. Navazuje plynule na koncepty zahraniční politiky 50. – 70. let 20. století. Čína vedla např. relativně velmi umnou diplomacii v případě války ve Vietnamu (The National Security Archive, New

Documentary Reveals Secret U.S., Chinese Diplomacy Behind Nixon's Trip (Dec.21, 2004)). Mistrně manévrovala mezi oběma válčícími stranami, ale spoň zpočátku konfliktu. Kromě Indochíny se snažila ekonomicky pronikat i do afrických zemí tzv. třetího světa, např. do Tanzanie. Narážela však na skutečnost, že v první polovině 20. století se teprve začínala výrazněji industrializovat a v mnohých čínských regionech tento proces tehdy ještě vůbec nezapočal. Tyto regiony se vyznačovaly převážně tradičním způsobem zemědělství. Proto zůstávaly veškeré projekty na upevnování čínského ekonomického vlivu v zemích třetího světa bez odezvy.

Postupně se Čína zařadila mezi země disponující atomovou zbraní, v 70. – 80. letech se pomalu odpoutala od Maova

• Obsah

Bublina, nebo pevná zed'?	... 1
Královská mohyla ve Vratnici	... 14
Objev pod tureckou „pyramidou“ Nemrut Dag	... 20
Podivuhodná zahrada Igora Ljadova	... 22
K.I.S.S. Preventivní a ozdravný proces při únavovém syndromu a chronických onemocněních	... 26
Vše, co potřebujete vědět o stolici, ale stydíte se zeptat	... 34
SYNDROM X	... 35
Magnéziem proti migréně	... 38